

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Osuuskunta työllistymismahdollisuutena - polku yrittäjyyteen!

Koulutus ke 27.1.2021 Teams
Työtä, taitoa ja tukea -hanke
© Tampereen seudun osuustoimintakeskus 2021
ulla.leppanen@osuustoimintakeskus.net

1

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Osuuskuntakoulutuksen ohjelma

- Ke 27.1.2021: Osuuskunta työllistymismahdollisuutena
 - Osuuskunnassa työllistyvän eläketurva
 - Osuuskunnassa työllistyvän työttömyysturva
 - Osuuskunta työnantajana ja työnantajavelvoitteet
 - Miten työnantajavelvoitteet tulee ottaa huomioon hinnoittelussa
- Ke 3.2.2021: Osuuskunnan perustaminen
 - Osuuskunnan säännöt ja perustamissopimus
 - Milloin tarvitaan erillistä jäsen sopimusta
 - Mistä asioista tulee sopia ennen osuuskunnan perustamista?

2

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Yleiset käytännöt

- Koulutukselle varattu aika klo 18:00 - 20:30
- Pidämme kaksi taukoa
- Puheenvuoron saa huikaamalla "Hei Ulla"
- Voit myös nostaa käden
- Kysymyksensä saa kirjoittaa myös chatiin
- Koulutusta EI tallenneta - voimme siis keskustella vapaasti!
- Materiaalia EI saa julkaista eikä jaella eteenpäin

3

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Mihin kysymykseen haluat vastauksen?

- Mihin kysymykseen haluat tässä koulutuksessa vastauksen?

→ Kirjoita kysymyksesi chatiin!

4

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Esimerkkejä pienosuuskunnista

- <https://www.lahdenstartti.com/> (Lahti 2010, yli 200 jäsentä)
- <http://ilokisjavoimaksi.fi/toimialat/henkilosto/> (2005, n. 50 jäs).
- <https://onnenjuuri.com/> (Pöytyä, 2016, yrittäjäosuuskunta)
- <https://www.sallareindeerpark.fi/> (Salla, 1996)
- <https://atelieekatu.fi/> (Tampere, 2006)
- <https://madeby.fi/info/meista> (HUOM! Yhdistys, ei osuuskunta)

5

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Mikä esimerkeistä kolahti?

- Mikä esimerkki jäi parhaiten mieleen?
- Mistä osuuskunnasta haluaisit ottaa "mallia"?
- Tunnetko muita hyviä osuuskuntaesimerkkejä?

6

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Osuuskunnassa työllistyminen työsuhteessa tai yrittäjänä

OSUUSKUNTAYRITTÄJÄ?

7

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Yrittäjyyden tulkinta on eri laeissa erilainen

1. Yrittäjän eläkelain 2:3 § tulkinta osk:n jäsenen asemasta

- Jäsen katsotaan yrittäjäksi, kun hänen määräämisvaltansa on yli 30 % ja hän työskentelee johtavassa asemassa

2. Työttömyysurvalain 1:6 § tulkinta osk:n jäsenen asemasta

- Jäsen katsotaan yrittäjäksi, kun hänen määräämisvaltansa osuuskunnassa on vähintään 15 % (osaomistaja) ja hän työskentelee johtavassa asemassa

8

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Osuuskunnassa työllistyvän

ELÄKETURVA JA VAKUUTUKSET

9

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Eläketurvan muoto riippuu määräysvallasta

- Jos jäseniä on 1-3 (äänivalta 33,33 % - 100 %)
 - YEL-vakuutus, jos jäsenen työn arvo on vähintään 8 063,57 € vuodessa (v.2021) ja yrittäjätoiminta jatkuu yli 4 kuukautta.
- Jos jäseniä on 4-6: (äänivalta 16,67 % - 25 %)
 - Osaomistajan TyEL-vakuutus; lakisääteinen tapaturmavakuutus ja ryhmähenkivakuutus sekä työttömyysvakuutusmaksu
- Jos jäseniä on 7 tai enemmän: (äänivalta < 15%)
 - Palkansaajan TyEL ja lakisääteinen tapaturmavakuutus ja ryhmähenkivakuutus sekä työttömyysvakuutusmaksu

10

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Osuuskunnassa työllistyvän

TYÖTTÖMYYSTURVA

11

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

OSK:ssa työllistyminen ja työttömyysturva

- Osuuskuntayrittäjyys tunnetaan mahdollisuudesta yhdistää itsensä osa-aikainen työllistäminen ja soviteltu työttömyysturva
 - HUOM! Mitään pelkästään osuuskuntia koskevia säännöksiä työttömyysturvaan liittyen ei ole olemassa
- HUOM! Osuuskunta ei ole "työttömyysturva-automaatti".
- Työttömyysturvan ei tule olla ratkaiseva tekijä yritysmuodon valinnassa - yhteisestä yrityksestä on oltava muita etuja!

12

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Sovitelu työttömyysetuus 1.4.2019 alkaen

- Osa-aikaisen työn palkkatulo vaikuttaa työttömyysetuuteen vasta silloin, kun palkka on maksettu.
- Osa-aikaisen tai keikkaluonteisen työn vastaanottaminen ei viivästyty työttömyysetuuden maksamista.
- Koskee osa-aikatyötä ja alle kaksi viikkoa kestävää kokoaikatyötä.
- Työttömyysturvan suojaosa 279 - 300 euroa (turvaa ei sovitella)
- Suojaosa 465 - 500 euroa 30.6.2021 saakka (korona-ajan poikkeus)

13

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Työttömyysturvalain tulkinta: pääsäännöt

- Työttömyysturvalaki 1:6 §**
- Tarkennuksia löytyy TEM:n ohjeesta** TE-toimiston tehtävistä työttömyysturvajärjestelmän toimeenpanossa, 20.12.2018 TEM/2414/03.01.04/2018 (www.finlex.fi → Viranomaisten määräyskokoelmat → Työ- ja elinkeinoministeriö)
- TE-palveluiden sivuilla erinomainen tiivistelmä: http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/jos_jaat_tyottomaksi/tyottomyysturva/yrittaja_tyottomyysturva/index.html

14

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Palkansaajan vai yrittäjän työttömyysturva?

- Onko jäsenen määräysvalta osuuskunnassa alle 15 %?
- Onko jäsenellä työsuhteus osuuskunnan kanssa?
- Voitaanko osuuskuntaa pitää työnantajan asemassa olevana?

- Jos 3 x kyllä → palkansaajan työttömyysturva on mahdollinen ja työ kerryttää myös ansiosidonnaiseen vaadittavaa työssäoloa
- Jos johonkin kysymykseen vastaus on ei → yrittäjän työttömyysturva
- Sivutoimisella yrittäjällä on mahdollisuus soviteltuun työttömyysturvaan, päätoimisella ei.

15

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

1. Mikä on jäsenen määrämisvalta?

- Työttömyysturvalain 1:6 § tulkinta**
 - Henkilö katsotaan yrittäjäksi, jos hänen määrämisvaltansa osuuskunnassa on vähintään 15 %.
 - Jos vähintään seitsemän jäsentä, on jäsenellä yleensä oikeus palkansaajan työttömyysturvaan työttömyyspäiviltä. (100/7 = 14,29 %: äänivalta)
 - HUOM!** Kyse on "15 %:n säännöstä": äänivalta voi osuuskunnassakin jakautua muutoinkin kuin ääni/jäsen!

16

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Ei kuitenkaan oikeutta työttömyysturvaan, jos:

- Työllistyy yritystoimintaa vastaavalla tavalla
 - tarjoaa laajalle yleisölle palveluita pääasiassa omissa nimissään; oman työn markkinointi vie todennäköisesti paljon aikaa, jne.
- Työllistyy päätoimisesti
 - työmäärä on esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle
- Tekee talkootyötä yrityksessä
 - Myös hallinnolliset työt huomioidaan!
 - esim. hallituksen jäsenen on pyydettyä dokumentoidusti selvittämään oman työskentelyn määrä.

17

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

2. Täytyvätkö työsuhteen tunnusmerkit?

- Työsopimuslaki: Työsuhte, kun työntekijä sitoutuu tekemään työtä
 - henkilökohtaisesti
 - työnantajan lukuun
 - palkkaa tai muuta vastiketta vastaan
 - työnantajan johdon ja valvonnan alaisena (TSL 1:1)

→ Työsuhte todennetaan työsuhteella

18

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

3. Voidaanko osuuskuntaa pitää työnantajan asemassa olevana?

- Tarjoaako OSUUSKUNTA OMISSA NIMISSÄÄN niitä palveluita, joiden tekemiseen jäsen on työllistynyt osuuskunnassa?
- Johtaako ja valvooko osuuskunta työntekijöittensä työtä?
 - HUOM! Työvoiman vuokrauksessa työnantajan johto- ja valvontavastuu on sopimuksella siirretty asiakkaalle;
→ vuokratyössä siis täyttyvät työsuhteen tunnusmerkit

19

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Luodaan unelmiamme työpaikka!

OSUUSKUNTA TYÖNANTAJANA

20

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Jäsenyys ja työsuhte ovat kaksi eri asiaa

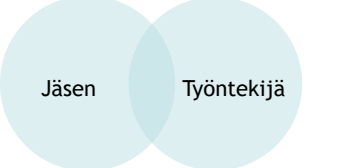
21

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Jäsenen kaksoisrooli omistajana ja työntekijänä

22

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Osuuskunta työnantajayrityksenä

- Työnantajavelvollisuudet ovat samat yritysmuodosta riippumatta
- Työnantajan on noudatettava alan työehtosopimusta
- Työntekijä ei voi luopua työ sopimuslain tai TES:n pakottavista ehdoista, vaikka olisi myös osuuskunnan jäsen
- Vähimmäispalkka on TES:n mukainen tai työ sopimuslain mukainen "tavanomainen ja kohtuullinen palkka".

23

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Työsuhteeseen liittyvä dokumentointi

- JOS työtä tehdään työsuhteessa, on huolehdittava, että:
 - Työsopimus** on kirjallinen (tai työsuhteen ehdot kirjattu)
 - Työajanseuranta (kirjallinen ja palkanmaksun perusteena)
 - Sopimukset ovat osuuskunnan ja asiakkaan välisiä
 - Työnantajan lakisääteiset maksuvelvoitteet toteutuvat;
 - Sairasajan palkka
 - Palkanmaksu myös silloin, kun asiakas on maksukyvytön
- OSUUSKUNNAN HALLITUKSEN VASTUULLA!**

24

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Työnantajamaksut hinnoittelussa

- <https://www.yrittajat.fi/palkkalaskuri>
- Huomattava, että kaikesta työstä ei voi laskuttaa asiakasta!
 - Hallintotyöt, markkinointi, työvälineiden hankinta...
- koskaan ei pidä hinnoitella perustuen pelkästään työnantajakuluihin, mutta niiden alle ei ikinä pidä myydä!

25

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Työllistyminen työosuuskunnassa vai laskutuspalvelun kautta?

KÄYTÄNNÖN EROT

26

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Kevytyrittäjä = laskutuspalveluyrityksen käyttäjä

- <https://tyotrahaksi.fi/> (Tampere, perustettu vuonna 2010)
- www.ukko.fi (Helsinki, 2012, kevytyrittäjyys-termin keksijä)
- www.eezy.fi (Helsinki, 2008, alan uranuurtaja)
- HUOM! OP-Kevytyrittäjyys on ”täysyrittäjyyttä”**
 - Oma y-tunnus (toisin kuin muissa kevytyrittäjyyspalveluissa!)
 - OP:n palvelu rekisteröi käyttäjänsä ennakonperintärekisteriin

27

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Työosuuskunta vai laskutuspalvelu?

Työosuuskunta	Laskutuspalvelu
Työsuhde ja työsopimus	Työskentely yrittäjänä ilman ikiomaa Y-tunnusta
Eläkevakuutus TyEL, jonka osuuskunta ottaa (noin 24,4 % palkasta v. 2020)	Eläkevakuutus YEL, jonka käyttäjä ottaa ITSE, mikäli vakuuttamisen rajat täyttyvät (8 063,57 € työtulo)
Lakisääteinen työntekijän tapaturmavakuutus + työttömyysvakuutus	Vapaaehtoinen yrittäjän tapaturmavakuutus (palvelu voi ottaa tai käyttäjä voi ottaa)
Vähintään TES:n mukainen palkka	Käyttäjän omaan laskutukseen perustuva palkka (yrittäjäpalkka!)
Yhteinen liikeidea ja markkinointi, ja osuuskunnalla ”isännänvastuu”	Kukin markkinoi työnsä itse ja yritys on VAIN laskutuskanava

28

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Yhteenveto: oma tilanne ratkaisee

- Työn tekeminen kannattaa lopulta aina, oli sen muoto mikä tahansa - yrittäjäksi tulkitseminen ei ole ”mörkö” (TTL 2:8 §: oma luotettava ilmoitus tuotannollisen ja taloudellisen toiminnan päättymisestä)
- Laskutuspalveluyritys on sopiva vaihtoehto, jos yrittäjänä työllistyminen sopii omaan elämäntilanteeseen.
- Oman alan osuuskunnassa työllistyessä on usein kuitenkin parempi ammatillinen ja sosiaalinen tuki kuin laskutuspalveluyrityksen kautta työskennellessä ja usein mahdollisuus tehdä työtä työsuhteessa.

29

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSTOIMINTAKESKUS

Valtakunnallista asiantuntijapalvelua sinun avuksesi

Kiitokset mielenkiinnosta – ja kysy pois!

30